

Η Ομάδα

Βέλγιο: Pierre-François Docquir, Université Libre de Bruxelles (ULB)

Βουλγαρία: Daniel Smilov, Centre for Liberal Strategies (CLS)

Κροατία: Nada Švob-Đokić, Institute for International Relations (IMO)

Δανία: Henrik Søndergaard, University of Copenhagen (UCPH)

Εσθονία: Epp Lauk, University of Tartu (UT)

Φινλανδία: Heikki Kuutti, University of Jyväskylä (JYU)

Γερμανία: Christoph Gusy, University of Bielefeld (UNIBI)

Ελλάδα: Ευαγγελία Ψυχογιπούλου, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)

Ιταλία: Fabrizio Cafaggi, Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο (EUI)

Ρουμανία (Γερμανία): Alina Mungiu-Pippidi, Hertie School of Governance (HERTIE)

Σλοβακία: Andrej Skolkay, School of Communication and Media (SKAMBA)

Ισπανία: Susana de la Sierra, University of Castilla-La Mancha (UCLM)

Τουρκία: Dilek Kurban, Turkish Economic and Social Studies Foundation (TESEV)

Μεγάλη Βρετανία: Rachael Craufurd Smith, University of Edinburgh (UEDIN)

Επικοινωνία

Συντονίστρια:

Ευαγγελία Ψυχογιπούλου

Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής

Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)

Βασ. Σοφίας 49, Αθήνα 10676

Τηλ.: +30-210-7257111; Fax: +30-210-7257114

www.eliamep.gr

email: epsychohogiopolou@eliamep.gr

Ερευνήτρια Α

Ντία Αναγνώστου

email: danagnos@eliamep.gr

Βοηθός ερευνήτρια

Αννα Κανδύλα

email: akandyila@eliamep.gr

Υπεύθυνη για διοικητικά θέματα

Αλεξάνδρα Νικολακοπούλου

email: alexandra@eliamep.gr

Συμβουλευτική Επιτροπή

Susanne Fengler, Erich Brost Institute for Journalism, Γερμανία

Πάσχος Μανδραβέλης, Καθημερινή, Ελλάδα

Philip Schlesinger, University of Glasgow, Μεγάλη Βρετανία

Wolfgang Schulz, Hans Bredow Institut, Γερμανία

Σημείωση

Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έγγραφο αποτελούν αποκλειστική ευθύνη των εταίρων του προγράμματος και δεν αντικατοπτρίζουν υποχρεωτικά τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Πρόγραμμα: Επανεξετάζοντας τις Πολιτικές για τα ΜΜΕ στην Ευρώπη: Η Αξία των Ελεύθερων και Ανεξάρτητων ΜΜΕ και η Επανάκτησή τους στις Σύγχρονες Δημοκρατικές Κοινωνίες

Διάρκεια: Απρίλιος 2010 - Μάρτιος 2013

Χρηματοδότηση ΕΕ: περ. 2,65 εκ. Ευρώ

Αριθμός σύμβασης: FP7-SSH-2009-A no. 244365

Επανεξετάζοντας τις
Πολιτικές για τα ΜΜΕ
στην Ευρώπη:
Η Αξία των Ελεύθερων
και Ανεξάρτητων ΜΜΕ
και η Επανάκτησή τους
στις Σύγχρονες
Δημοκρατικές Κοινωνίες

Η ταυτότητα του προγράμματος

Το MEDIADEM είναι ένα ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα που στόχο έχει να κατανοήσει και να εξηγήσει τους παράγοντες που προωθούν ή, αντιθέτως, εμποδίζουν τη διαμόρφωση πολιτικών για την ενίσχυση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας των ΜΜΕ. Το πρόγραμμα θα συνδυάσει τη μελέτη επιμέρους χωρών με τη συγκριτική ανάλυση διάφορων τύπων ΜΜΕ. Θα διερευνήσει τις διαδικασίες χάραξης πολιτικής για τα ΜΜΕ σε 14 ευρωπαϊκές χώρες, λαμβάνοντας υπόψη το κοινωνικό-πολιτικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λαμβάνουν χώρα, και θα εξετάσει τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που προκύπτουν από την ανάπτυξη νέων μέσων πληροφόρησης για την ελευθερία και την ανεξαρτησία των ΜΜΕ. Τέλος, θα αναλύσει σε βάθος την επίδραση που ασκεί η ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης στη διαμόρφωση των κρατικών πολιτικών για τα ΜΜΕ.

Ρυθμιστικά μοντέλα για τα ΜΜΕ

Οι χώρες που θα μελετηθούν έχουν επιλεγεί έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν την ποικιλία των ρυθμιστικών μοντέλων και την πληθώρα των παραγόντων που δύνανται να επηρεάσουν το σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών για τα ΜΜΕ. Ειδικότερα, οι χώρες του MEDIADEM αντιστοιχούν στα διάφορα μοντέλα συστημάτων ΜΜΕ, όπως αυτά έχουν οριστεί από τους Daniel C. Hallin και Paolo Mancini στο βιβλίο τους *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics*: το «Μεσογειακό» ή «Πολωμένο Πλουραλιστικό» (Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία), το «Βόρειο-Ευρωπαϊκό» ή «Δημοκρατικό Κορπορατιστικό» (Βέλγιο, Δανία, Φινλανδία, Γερμανία) και το «Βορειοατλαντικό» ή «Φιλελεύθερο» (Μεγάλη Βρετανία). Επιπλέον, το πρόγραμμα καλύπτει χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (Βουλγαρία, Εσθονία, Ρουμανία, Σλοβακία) και χώρες υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ (Κροατία, Τουρκία).

Οι στόχοι του προγράμματος

- ✓ Να κατανοήσει τα ΜΜΕ στο σύγχρονο, πολυσύνθετο περιβάλλον πληροφόρησης, τις έννοιες «ανεξαρτησία» και «ελευθερία των ΜΜΕ» και τη σημασία τους για τη δημοκρατία.
- ✓ Να διερευνήσει τον τρόπο διαμόρφωσης και εφαρμογής των πολιτικών για τα ΜΜΕ και να προσδιορίσει τους παράγοντες που επηρεάζουν τη σχετική διαδικασία.
- ✓ Να προσδιορίσει τα ρυθμιστικά μοντέλα που ενισχύουν την ελευθερία και την ανεξαρτησία των ΜΜΕ.
- ✓ Να έρθει σε επαφή με διαμορφωτές πολιτικής και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών με στόχο τη προώθηση προτάσεων πολιτικής που ευνοούν την ελευθερία και την ανεξαρτησία των ΜΜΕ.
- ✓ Να διαμορφώσει συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής για κρατικούς και μη κυβερνητικούς φορείς, την ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

- ✓ Λεπτομερής κατανόηση των συνθηκών υπό τις οποίες τα ΜΜΕ μπορούν να ενισχύσουν το δημοκρατικό διάλογο και τη συμμετοχή στα κοινά.
- ✓ Εις βάθος γνώση των εργαλείων πολιτικής που στηρίζουν την ελευθερία και την ανεξαρτησία των ΜΜΕ.
- ✓ Κατανόηση του αντίκτυπου των νέων μέσων πληροφόρησης στην ελευθερία και την ανεξαρτησία των ΜΜΕ.
- ✓ Ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ των φορέων χάραξης πολιτικής, των ΜΜΕ, της ακαδημαϊκής κοινότητας και της κοινωνίας των πολιτών σχετικά με το ρόλο των ΜΜΕ για την ενίσχυση της δημοκρατίας.

Σχέδιο εργασίας

Στάδιο 1: Καταγραφή του υπάρχοντος πλαισίου και θεωρητική ανάλυση

Στο πρώτο στάδιο θα οριστεί το θεωρητικό υπόβαθρο της έρευνας και θα παρουσιαστούν ο χώρος των ΜΜΕ και τα σχετικά ρυθμιστικά συστήματα στις 14 χώρες που μελετά το πρόγραμμα.

Στάδιο 2: Περιπτώσιολογικές μελέτες

Στο δεύτερο στάδιο του προγράμματος, η ερευνητική ομάδα θα μελετήσει τη σύνθεση των πολιτικών για τα ΜΜΕ σε κάθε μια από τις χώρες που λαμβάνουν μέρος στο πρόγραμμα, διερευνώντας τη συμβολή τους στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που ευνοεί τη λειτουργία ελεύθερων και ανεξάρτητων ΜΜΕ. Η ανάλυση θα συμπεριλάβει τόσο τα παραδοσιακά όσο και τα νέα μέσα ενημέρωσης και θα εστιάσει στον τρόπο εφαρμογής των ρυθμιστικών, αυτορρυθμιστικών και συν-ρρυθμιστικών μέτρων που έχουν υιοθετηθεί.

Στάδιο 3: Συγκριτική ανάλυση

Τα δεδομένα που θα προκύψουν από το δεύτερο στάδιο του προγράμματος θα αποτελέσουν τη βάση για τη συγκριτική μελέτη και αξιολόγηση των διαφορετικών μοντέλων διαμόρφωσης πολιτικής για την προώθηση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας των ΜΜΕ.

Στάδιο 4: Διατύπωση προτάσεων πολιτικής

Στο τελευταίο στάδιο θα διατυπωθούν συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής προς τους αρμόδιους φορείς, κρατικούς και μη, την ΕΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης και θα αναδειχθούν βέλτιστες πρακτικές για την προώθηση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας των ΜΜΕ.

Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, η ομάδα θα επιδιώξει την όσο το δυνατόν πιο ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας, καθώς και την ανταλλαγή απόψεων με φορείς αρμόδιους για τη διαμόρφωση πολιτικής, τα ΜΜΕ και την κοινωνία των πολιτών.

